

Addictes

Per PepMaria el dj., 01/05/2014 - 09:00

El meu company Alexis va estar fa un temps a Xile col·laborant amb una organització que es dedica a la rehabilitació de droga-addictes, i va tornar impressionat per la filosofia del projecte. D'entrada, es fa passar als participants l'addicció química (síndrome d'abstinència) sense calmants ni metadones. I després comença el llarg procés centrat en la rehabilitació de l'addicció psicossocial: canvi en els hàbits de conducta i en les relacions personals que van portar a l'addicció química. Durant el segon període, hi ha teràpies individuals i grupals. Un dels exercicis de teràpia grupal consisteix a recitar cada dia en comú un text ("la Filosofia") que els ha d'orientar. Entre altres coses, aquest text diu: "Som aquí perquè no hi ha cap refugi on amagar-nos de nosaltres mateixos (...) Aquí, junts, una persona pot manifestar-se clarament, no com el gegant dels seus somnis ni el nan de les seves porssinó com una persona, part d'un tot amb la seva aportació als altres." "No crec exagerar si afirmo que, en diversos graus, tots som addictes a alguna cosa. De fet, tots compartim una addicció psicossocial a la pròpia imatge: busquem amb ànsia tenir i transmetre una imatge positiva de nosaltres mateixos. Per això tinc tendència a amagar-me d'allò que no m'agrada de mi mateix. Vaig construït una imatge ideal de mi mateix, i procuro fer-la real amb accions que reforcin aquesta "realitat". Però quan la imatge es fa massa gran, esdevinc "el gegant dels meus somnis". I en les ocasions que jo mateix o els altres em mostren que no sóc aquest gegant, arriba la depressió i em crec "el nan de les meves pors". I així vaig amunt i avall, entre els somnis i les pors, entre el gegant i el nan. Però la Filosofia ens recorda que "no hi ha cap refugi on amagar-nos de nosaltres mateixos". I proposa una teràpia amb dos elements: el formar part d'una comunitat de persones autèntiques; i el centrar-se en el servei als altres.

- No una comunitat qualsevol, sinó una comunitat de persones autèntiques: "Aquí, junts, una persona pot manifestar-se clarament". Una comunitat ("part d'un tot") de persones que es mostren tal com són, sense jugar als gegants que es comparen per degradar els altres a la categoria de nans. Persones que accepten la pròpia realitat amb les petiteses i els límits, com a punt de partida d'una vida profundament feliç.
- La profunda felicitat arriba quan abandono el joc de les màscares i les comparacions per centrar-me en el servei: "amb la seva aportació als altres". Centrar-se en el servei té com a conseqüència deixar de banda la pròpia imatge: ja no importa si semblo gegant o nan, perquè el focus no està en mi sinó en la causa que serveixo i els seus beneficiaris. En certes ocasions, el servei als altres demana fins i tot acceptar que donaré una imatge negativa de mi mateix davant de la societat...

Isaïes, un dels grans profetes del judaisme, intueix que el Messies, aquell qui liderarà un canvi positiu en la comunitat, no ho farà per mitjà del poder i la victòria, sinó per mitjà del servei humil fins al rebuig de tothom. «El meu servent triomfarà, serà enlairat, enaltit, posat molt amunt. Així com tots s'horroritzen de veure'l -ja que, de tan desfigurat, ni tansols semblava un home i no tenia res d'humana la seva presència-, així també ell purificarà tots els pobles. Els reis no sabran què dir, quan veuran allò que mai no s'havia contat i comprendran allò que mai no havien sentit.» Is 52, 13-15 El cristianisme identifica aquest Messies amb Jesús, que, acceptant el suplici i la humiliació de la mort en creu, porta la pau a tots els qui desitgen centrar les seves vides en el servei als altres. *En quins llocs o en quines pràctiques acostumo a amagar-me de mi mateix? Quines imatges concretes de gegant o de nan acostumen a venir-me a la imaginació en moments d'eufòria o de depressió? En quines comunitats puc "manifestar-me clarament", sense haver d'amagar la meua petitesa darrera de màscares de gegant? En quins àmbits em sento "part d'un tot" i faig la meua "aportació als altres"? Quins referents -reals, de ficció, presents o passats- em consolen per mantenir-me ferm davant del menyspreu a la meua pròpia imatge?*